

15. maj 2013

Sag 12-11132

Side 1/6

STUDIEAKTIVITETSMODELLEN

Indledning

Dette oplæg søger at indkredse muligheder for at give TR et offensivt bud på deres ageren i forhold til studieaktivitetsmodellens implementering i grunduddannelserne.

Oplægget vil søge at inkludere den diversitet, der har kendetegnet drøftelser på bestyrelsesmøder og TR dagen i foråret 2013 i DM Professionshøjskoler, men har samtidig som intention at være handlingsanvisende i forhold til en aktiv rolle i den aktuelle implementering af modellen.

Under drøftelserne er der blandt andet fremhævet:

- At studieaktivitetsmodellen er en model for de studerendes arbejde.
- At modellen ikke tilføjer noget nyt i forhold til, hvordan der allerede undervises
- At modellen ikke er en model for eller kan overføres til at have en direkte sammenhæng med lærernes arbejdstid.
- At der er forskellige opfattelse af, hvorvidt modellen selvstændigt bidrager til besparelses dagsordenen, og der er forskellig erfaring med, hvordan ledelserne anvendte modellen.
- At muligheder og risici ved at forsøge at anvende modellen taktisk i forhold til lærernes arbejdstid skal overvejes nøje.
- At der er forskellig opfattelse af, om det at sætte procenter på modellen i udviklings kontrakten, er et vidtgående skred i forhold til lærernes arbejdstid.
- At det bør overvejes, i hvilket omfang en alliance med de studerende vil være nyttig.
- At det er vigtigt at fastholde et nuanceret og dynamisk undervisningsbegreb.

Vi vil tage det udgangspunkt, at en dynamisk studieaktivitetsmodel kan ses som en god ide. Efter vores opfattelse ligger der en tænkning bag, som undervisere i professionshøjskolerne allerede har som grundlag via deres indsigt i teori og praksis om læreprocesser og læreprocessers sammenhæng med undervisnings- og

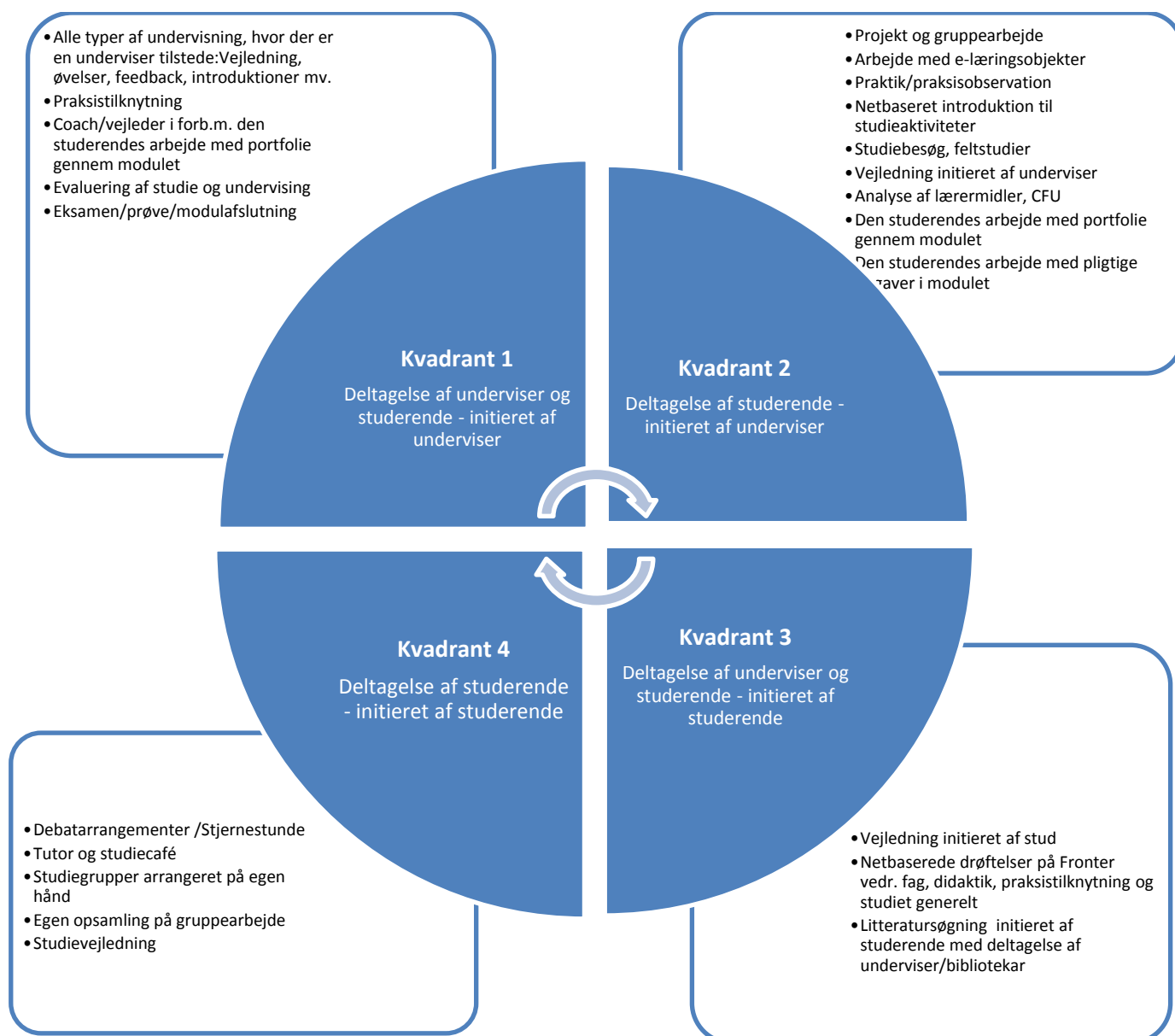

arbejds mønstre. Der foregår således forskellige udviklingsprojekter, hvor undervisere og studerende forsøger sig med en række forskelligrettede processer, der tilsammen understøtter de studerendes læring.

Vi vil ud fra dette standpunkt skitsere forskellige af mulighedernes scenarier og vi vil i højere grad præsentere spørgsmål og problemstillinger end færdige løsninger.

Studieaktivitetsmodellen

- med eksempler på udfoldelse af kategorierne

Vilkår og handlerum

Professionshøjskolerne har i deres udviklingskontrakter med uddannelsesministeriet forpligtet sig på at implementere studieaktivitetsmodellen. Underviserne og deres TR er således sat i en situation i forhold til ledelsen, hvor de ikke bliver spurgt, om de vil gå ind for studieaktivitetsmodellen, men hvordan de vil tilrettelægge de studerendes læring i overensstemmelse med modellen.

Samtidig lægger udviklingskontrakterne et pres på ledelsen af grunduddannelserne for at dokumentere, at der gives mere undervisning forstået i de termer, der i diagrammet er beskrevet som undervisning rammesat af underviser (karakteriseret som undervisning, vejledning o.l.). De presses ovenfra til at "levere" på undervisning. Udviklingskontrakterne forpligter de enkelte professionshøjskoler på at redegøre for de studerendes arbejdsindsats fordelt på studieaktivitetsmodellens 4 kategorier. Formuleringerne omkring forpligtelsen er forskellig fra professionshøjskole til professionshøjskole. Nogle som UCC har angivet eksakte procentsatser for de kommende to år, andre som UC-Syddanmark har ingen eksakt procentangivelse. Fælles er imidlertid en forpligtelse på at øge de aktiviteter, hvor underviserne deltager sammen med studerene.

Modellens mulige konsekvenser for underviserens arbejdsforhold.

Underviserne og deres TR vil stå over for en ledelsesdagsorden om mere tid sammen med de studerende. Dagsordenen er ikke en direkte konsekvens af modellen, men en del af en politisk dagsorden under den nuværende regering. En politisk dagsorden der fuldt ud bakkes op af den borgerlige opposition.

Det kan forventes, at presset fra ledelsesside på underviserne og deres TR vil blive forstærket i den nærmeste fremtid.

Når vi står i en situation, hvor rektorerne på samme tid vil kræve, at undervisningen tilrettelægges med reference til studieaktivitetsmodellen, og at underviserne skal tilbringe mere tid sammen med de studerende, er det værd at overveje, om vi ikke kan skade vores kamp for ordentlige vilkår for forberedelse ved at opponere mod studieaktivitetsmodellen, fordi vi opfatter den som en del af et koordineret angreb på forberedelsesfaktoren.

Studieaktivitetsmodellen vil givetvis blive inddraget i ledelsens argumentation for mere undervisning og mere tilstedeværelse sammen med de studerende. Den fantasifulde læser vil måske for sit indre blik se en leder udnævne endnu et nyt paradigme. Denne gang et nyt læringsparadigme med de studerendes læring i centrum frem for undervisning i centrum. Det er her vigtigt i en debat at holde fast på, at det vi står over for hverken er et nyt paradigme eller et nyt læringssyn, men alene en model for organisering og registrering af studerendes studieaktivitet. Forskellen til eksisterende praksisformer er, at de forskellige aktivitetsformer navngives på en måske ny måde og kvantificeres.

Den nemmeste ledelseskonklusion vil være mindre forberedelsestid koblet med differentieret tildeling af forberedelsestid. Evt. kombineret med en formuleret forventning om at underviserne selv inden for den udmeldte tildeling tilrettelægger rammer for den studerendes (individuelle) studieaktivitet.

Det scenarie er klart utilfredsstillende for TR og vil medføre en voldsom konfrontation.

Strategiske og praktiske overvejelser

Som nævnt er der egentlig ikke noget nyt under solen. Modellens aktivitetsformer er kendte inden for rammen af den eksisterende praksis. Men når forskellene markeres så klar som tilfældet er, og der ligeledes ønskes en kvantitativ markering, medfører det en række overvejelser. Vi tænker, at de vigtigste opmærksomhedsfelter bliver:

- Forventningsafstemning i relation til de studerende
- Forventningsafstemning i relation til ledelsen
- Kvalitet i undervisningen

Forventningsafstemning i relation til de studerende er en afgørende kategori, fordi den spille en stor rolle for de studerendes tilfredshed og enkelte underviseres arbejdsmiljø. Det er en almindelig erfaring, at studerende efterspørger traditionel undervisning og forbinder denne form med høj kvalitet.

Forventningsafstemning i relation til ledelsen. En sådan drøftelse vil centrere på forventninger til lærerens arbejde og på en fælles forståelse på omfang af den arbejdsindsats, der er nødvendig for at gøre lærerens tilstedeværelse meningsfuld for den studerendes studieaktivitet.

Spørgsmålet om kvalitet hænger tæt sammen med underviserens mulighed for at kunne forberede og efterbehandle undervisningen. Det må sikres ved klart at definere den tid, der er til dette formål. Det vil sikkert være sådan, at der til forskellige aktiviteter i modellen hører forskellige grader af og former for forberedelse. Sammenhængen med forventningsafstemningen er central igen. De studerende vil møde forskellige former for forberedelse og måske opleve det som forskellige kvaliteter. Hvis ikke, der er deklareret noget på forhånd, kan det let give anledning til konflikt. Er der eksempelvis i en given sammenhæng afsat tid til at læse deres produkter eller ...?

Vi skønner, det bliver nødvendigt med en højere grad af selvledelse; eller måske er *self-management* en bedre betegnelse. Der bliver alt andet lige - med stadig knappere ressourcer og følgevirkningen, at den enkelte underviser får flere hold/aktiviteter - den konsekvens, at man i højere grad bliver nødt til at afmåle ressourcerne til det enkelte hold og den enkelte studerende. Dette er i strid med mange underviseres umiddelbare tilskyndelse og som sådan en mulig udfordring for identiteten. Men

alternativet bliver let *arbejdets grænseløshed* med de konsekvenser man kender af den tilstand. Man skal i den sammenhæng være sig bevidst, at den generelle effektiviseringsøvelse også gælder de studerende. I den forstand er det væsentlig at holde fast i, at der er tale om en *studieaktivitetsmodel*. Så må tiden vise, om man har fundet den rette balance mellem den studerendes egen indsats og den vores professionelle ledelse og støtte.

Som beskrevet vil der sikkert også i forhold til studieaktivitetsmodellen opstå en variation i vurderingen ud fra forskellige instanser og positioner. Det er der ikke noget overraskende i. Løsningen må være, at man søger at opklare og afklare gennem dialog og forhandling. Vi ser TR som den centrale figur i den proces.

Konklusion

Ved drøftelserne i lærerkollegierne om studieaktivitetsmodellen er det afgørende at holde fokus på muligheder for god kvalitet i undervisning og vejledning. Det er vigtigt modellens kategorier åbnes op til et bredt undervisningsbegreb og det er vigtigt at holde sig modellens karakter af stilladsering for den studerendes studieaktivitet for øje. Modellen må med andre ord ikke fortrænge andre debatter mellem underviserne om undervisningskvalitet. Den må ikke erstatte fokus på god undervisning med fokus på den enkeltes læring. Den må ikke fortrænge det nødvendige fokus på ordnede arbejdsforhold og et ordentligt arbejdsmiljø.

Samtidig er det vigtigt at bruge de muligheder for strukturering af de studerendes aktiviteter, der ligger i modellen og at gå ind i en debat om den aktuelle udformning af modellens kategorier, så modellen kommer til at virke til gensidig støtte for studerende og undervisere og ikke (blot) som et styringsredskab.

Bestyrelsen for DM Professionshøjskoler